

**Uchwała Nr 973/XXXVII/2017
Rady Miasta Lublin**

z dnia 5 grudnia 2017 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2018 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.) - Rada Miasta Lublin uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2018 r. w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin finansowana będzie ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Miasta Lublin na 2018 r.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Lublin.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady Miasta Lublin

Piotr Kowalczyk

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2018 r.

Lublin - 2017

Spis treści

ROZDZIAŁ I	3
1. Podstawy prawne.....	3
2. Wstęp.....	4
3. Diagnoza problemów alkoholowych – wybrane zagadnienia.....	5
4. Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	14
5. Cele strategiczne programu na rok 2018.....	14
ROZDZIAŁ II	14
1. Zadania Programu.....	14
Obszar 1 - Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i kształcenie kadr.....	15
Obszar 2 - Profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca.....	16
Obszar 3 - Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa.....	17
Obszar 4 - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.....	18
Obszar 5 - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.....	18
Obszar 6 - Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.....	18
2. Podmioty realizujące zadania Programu.....	19
3. Finansowanie zadań Programu.....	19
4. Nadzór nad realizacją zadań Programu.....	19
5. Koordynacja i ewaluacja Programu.....	20
ROZDZIAŁ III	20
1. Zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.....	20
ROZDZIAŁ IV	21
1. Postanowienia końcowe.....	21

ROZDZIAŁ I

1. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1916 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1638 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1828);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492).

2. Wstęp

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹ nakłada na gminę obowiązek prowadzenia zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu. Program wyznacza zadania zgodne z kierunkami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia².

Podstawą realizacji Programu jest współpraca różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień. Przyjęty podczas Narodowego Kongresu Trzeźwości dokument pt. Narodowy Program Trzeźwości zwraca uwagę na odpowiedzialność i konieczność współdziałania w tym zakresie rodziny, Kościoła, samorządu i państwa³.

Zadania określone w Programie adresowane są do wszystkich mieszkańców Lublina, a w szczególności do osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin, którzy podobnie jak osoba z problemem alkoholowym, podlegają niszczącym skutkom długotrwałego oddziaływania alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2018 rok, został opracowany we współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w oparciu o materiały będące w dyspozycji Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, dane ze sprawozdań z realizacji zadań składanych przez podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, badania dotyczące modelu spożywania napojów alkoholowych w Lublinie, a także występowania zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Miasta Lublin.

Program stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 – 2020” oraz uwzględnia cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia, który obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

¹ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487).

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492).

³ „Narodowy Program Trzeźwości” – Warszawa 2017.

3. Diagnoza problemów alkoholowych – wybrane zagadnienia

Według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych kształtują się następująco⁴:

Różne kategorie problemów alkoholowych	Populacje osób	W Polsce	W mieście 350 tys. mieszkańców
Osoby uzależnione od alkoholu	około 2 % populacji	około 800.000	około 7 000
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	około 4 % populacji	około 1.500.000	około 14 000
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych	około 4 % populacji	około 1.500.000	około 14 000
Osoby pijące szkodliwie	5 -7 % populacji	około 2.000.000 – 2.500.000	około 17.500 – 24.500
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	około 2.000.000 osób dorosłych i dzieci	około 20.000 osób dorosłych i dzieci

Przedstawione powyżej dane pokazują, iż w Lublinie różne kategorie problemów alkoholowych mogą dotyczyć około 75.000 osób, co stanowi około 20% wszystkich jego mieszkańców. Dlatego niezmiernie ważna jest kompleksowa diagnoza spożywania alkoholu przez mieszkańców Lublina, skutków jakie niesie za sobą jego spożywanie oraz zaoferowanie pomocy potrzebującym, w tym zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Z przeprowadzonych badań wynika, że ponad 70% badanych nieletnich spożywa napoje alkoholowe. O nadużywaniu alkoholu informowało około 4% nieletnich i około 5% osób dorosłych. Do upijania się przyznało się około 55% nieletnich (najwięcej w wieku 17 lat) i 38% osób dorosłych. Podkreślić należy, że zarówno o nadużywaniu alkoholu, jak i o upijaniu się informowało znacząco więcej mężczyzn niż kobiet, tak w grupie badanych nieletnich, jak i dorosłych. Upija się około połowa badanych nieletnich dziewcząt i ponad 71% chłopców. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 11% uczniów gimnazjów i 19% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W grupie osób dorosłych do upijania się przyznaje się ponad 34% kobiet i 46% mężczyzn. Alkoholem najbardziej popularnym wśród młodzieży jest piwo. Po ten rodzaj alkoholu w okresie ostatniego miesiąca przed badaniem sięgnęło 44% uczniów gimnazjum i 75% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Drugim pod względem popularności wśród młodzieży rodzajem alkoholu jest wódka, którą piło w ostatnim miesiącu przed badaniem 28% uczniów gimnazjów i 57% uczniów szkół ponadgimnazjalnych⁵.

Dane statystyczne z przeprowadzonych na terenie Lublina badań wskazują, że w wielu rodzinach występuje przemoc. Najczęściej jest to przemoc psychiczna, następnie, jeśli chodzi o częstotliwość, obserwuje się przemoc fizyczną, ekonomiczną i seksualną. Jako przyczynę przemocy w rodzinach najczęściej respondentów wskazało alkohol. Specyfika przemocy w rodzinach alkoholowych polega zarówno na większym nasileniu zjawiska, jak też na większych

⁴ www.parpa.pl

⁵ Raport „Diagnoza zjawiska spożywania napojów alkoholowych” - Indywidualna Praktyka Lekarska M. Zygo 2015.

rozmiarach destrukcji wśród ofiar i ich mniejszych zasobach indywidualnych do radzenia sobie z nimi. O prawidłowym kierunku działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie świadczy fakt, że wzrasta liczba ujawnianych przypadków przemocy oraz osób, które przyznają się do jej doświadczania.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują również na potrzebę uświadomienia rodziców o negatywnych skutkach zdrowotnych spożywania alkoholu, jego wpływu na rozwój emocjonalny, społeczny, poznawczy dzieci oraz jako przyczynę przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej. Istnieje również potrzeba informowania dotkniętych przemocą o możliwościach otrzymania pomocy i wsparcia psychologicznego⁶.

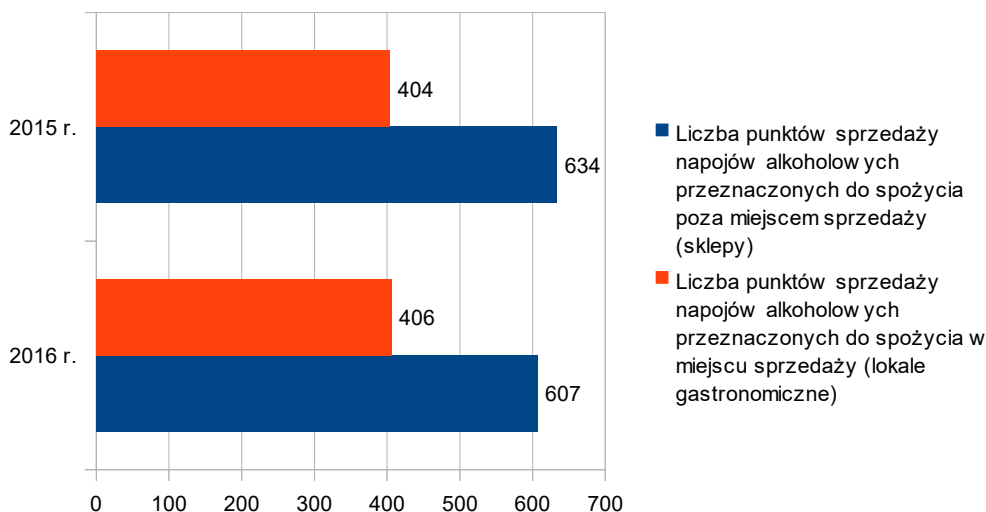
Wśród przyczyn sprzyjających powstawaniu problemów alkoholowych w literaturze przedmiotu wymienia się m.in.⁷:

1. sytuację materialną rodzin;
2. długotrwałe bezrobocie;
3. przemoc i wykluczenie społeczne;
4. dostępność do alkoholu i łatwość jego zakupu.

Wybrane zagadnienia diagnozy problemów alkoholowych w Lublinie przedstawiono poniżej w formie wykresów. Dane te obejmują informacje w zakresie:

1. Liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz wydanych zezwoleń na ich sprzedaż.

Liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Lublin w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 1:

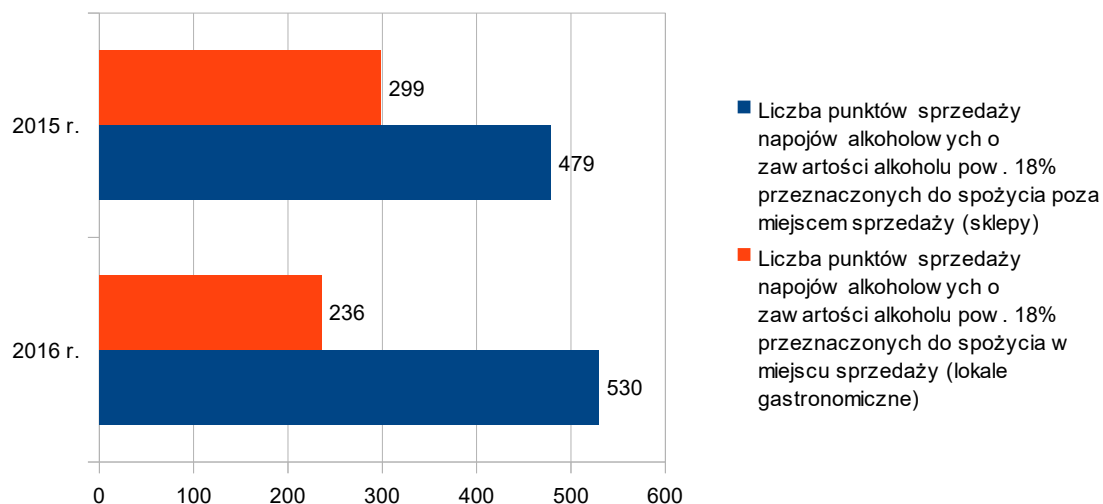

Wykres nr 1 – Dane na podstawie informacji przekazanych przez Wydział Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin.

⁶ Raport „Diagnoza zjawiska spożywania napojów alkoholowych” - Indywidualna Praktyka Lekarska M. Zygo 2015.

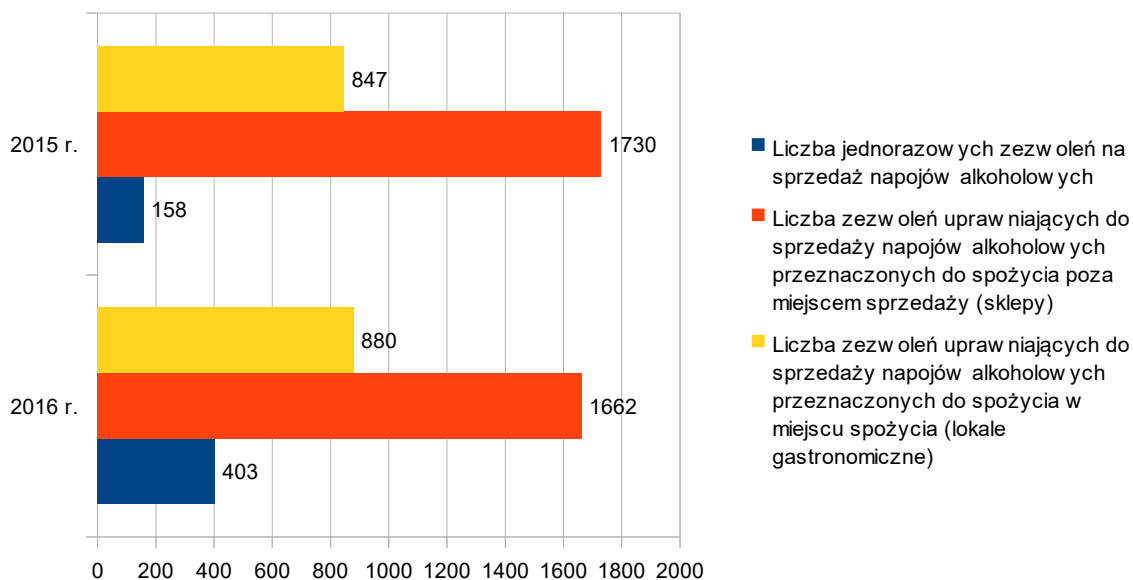
⁷ por. „Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne” - J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, w: Alkoholizm i Narkomania, Tom 18, Nr 4.

Liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18% w Gminie Lublin w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 2:

Wykres nr 2 – Dane na podstawie informacji przekazanych przez Wydział Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin.

Liczbę zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Lublin w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 3:

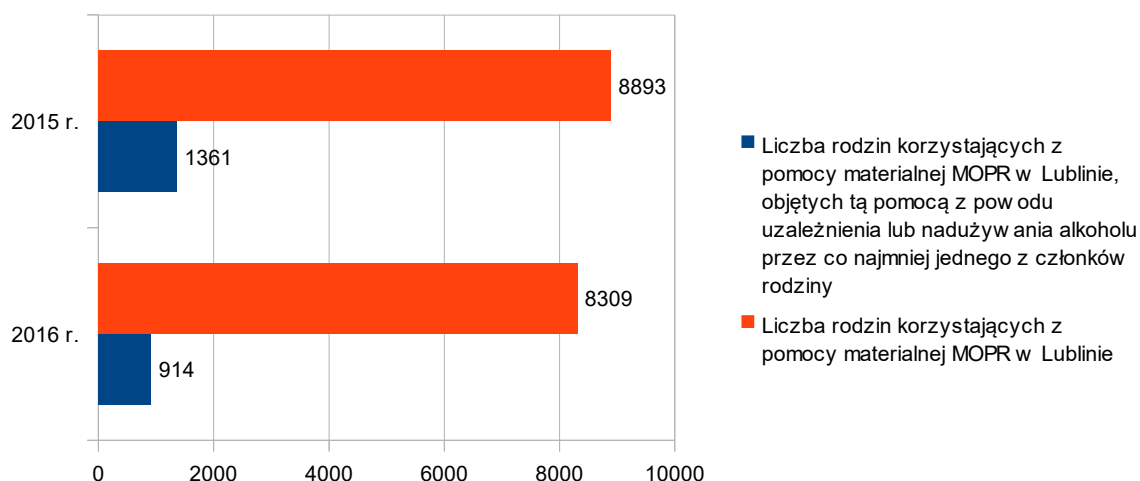
Wykres nr 3 – Dane na podstawie informacji przekazanych przez Wydział Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin.

Kształtowanie zasad usytuowania i limitowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych wpływa na wielkość konsumpcji alkoholu, a ta z kolei przekłada się na wzrost lub spadek liczby problemów alkoholowych⁸.

2. Liczby rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Liczbę rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 4:

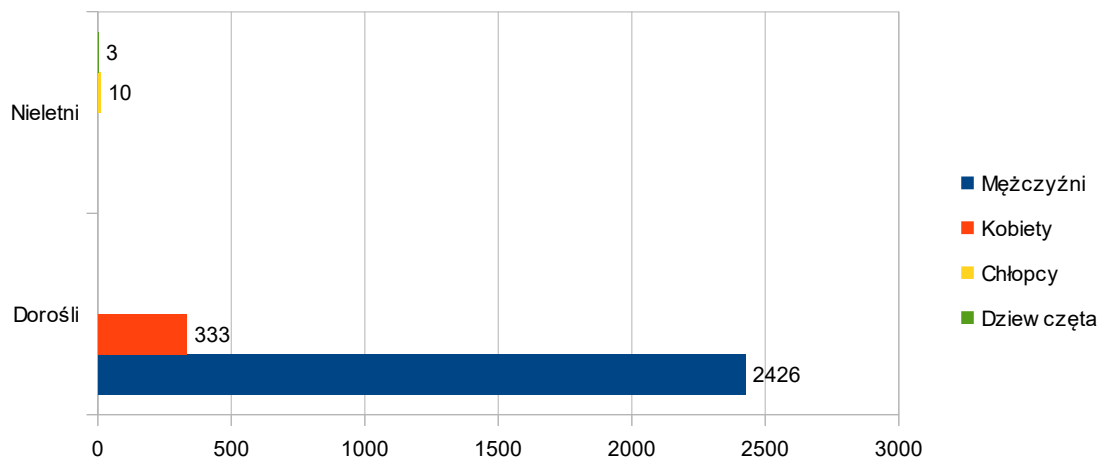
Wykres nr 4 – Dane na podstawie informacji przekazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wynika, że w ostatnich latach zmniejszyła się liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy Ośrodka. Jednak z uwagi na znaczny odsetek tych rodzin zasadne jest zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem problemu alkoholowego i objęcie ich pomocą o charakterze profilaktycznym.

⁸ Tamże.

3. Działalności Ośrodka Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin w Lublinie w 2016 r.

Liczbę osób przyjętych do Ośrodka Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin w Lublinie w 2016 r. przedstawia wykres nr 5:

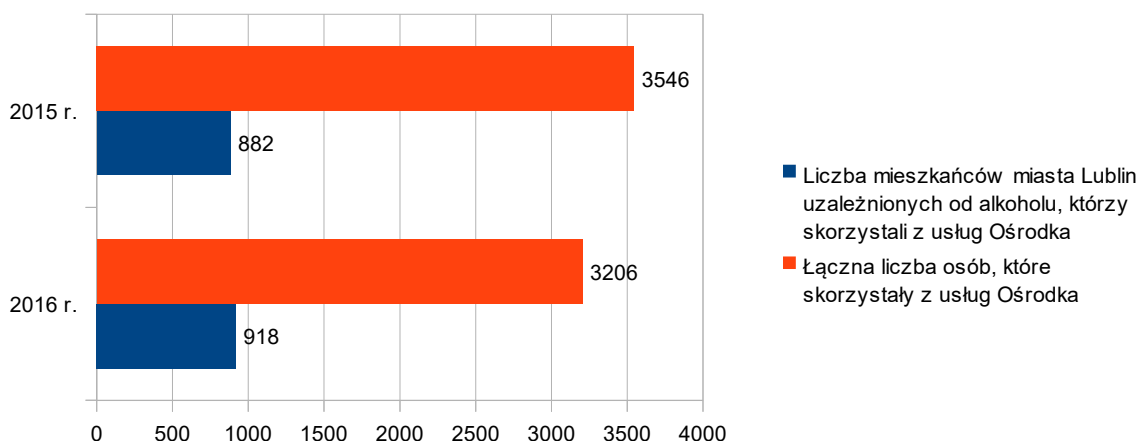

Wykres nr 5 – Dane na podstawie informacji przekazanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie.

Ośrodek Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin usytuowany w strukturze Centrum Interwencji Kryzysowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych zapewnia kontrolowany proces trzeźwienia oraz prowadzi działania profilaktyczne i edukacyjne skierowane do osób z problemem alkoholowym, nadużywających alkoholu i członków ich rodzin.

4. Pomocy świadczonej przez Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie.

Liczbę osób, które skorzystały z pomocy świadczonej przez Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 6:

Wykres nr 6 – Dane na podstawie sprawozdań przekazanych przez Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie.

Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie jest podmiotem leczniczym prowadzonym przez Gminę Lublin. Jako placówka leczenia odwykowego realizuje zadania w zakresie opieki terapeutycznej w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu, używających szkodliwie alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz osób współuzależnionych, doświadczających i stosujących przemoc.

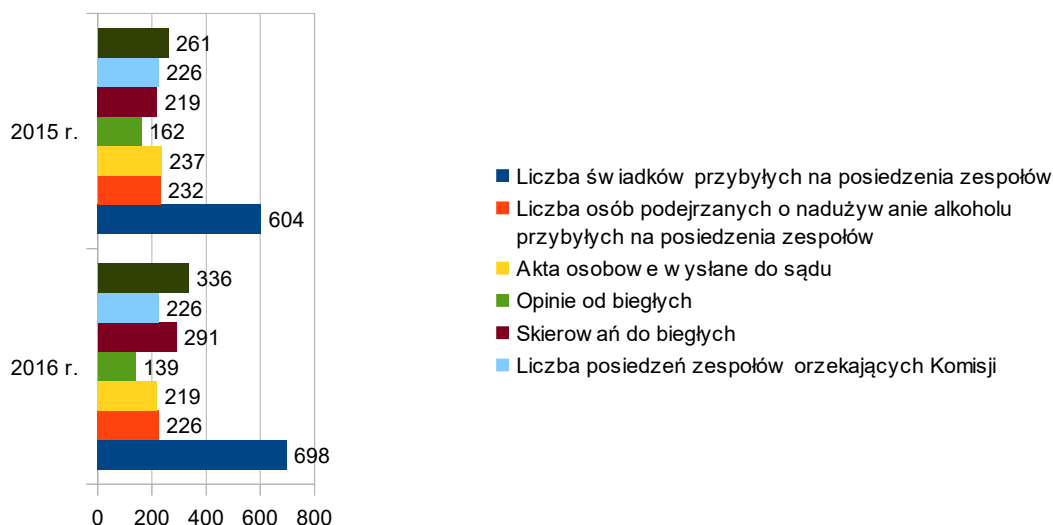
5. Działalności Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

Zasady powoływania i zadania gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Podstawowym zadaniem komisji jest prowadzenie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, a także inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Członkowie Komisji przeprowadzają kontrole przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych, opiniują wnioski o zezwolenia na ich sprzedaż pod kątem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami rady gminy.

W ramach Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie działają następujące zespoły:

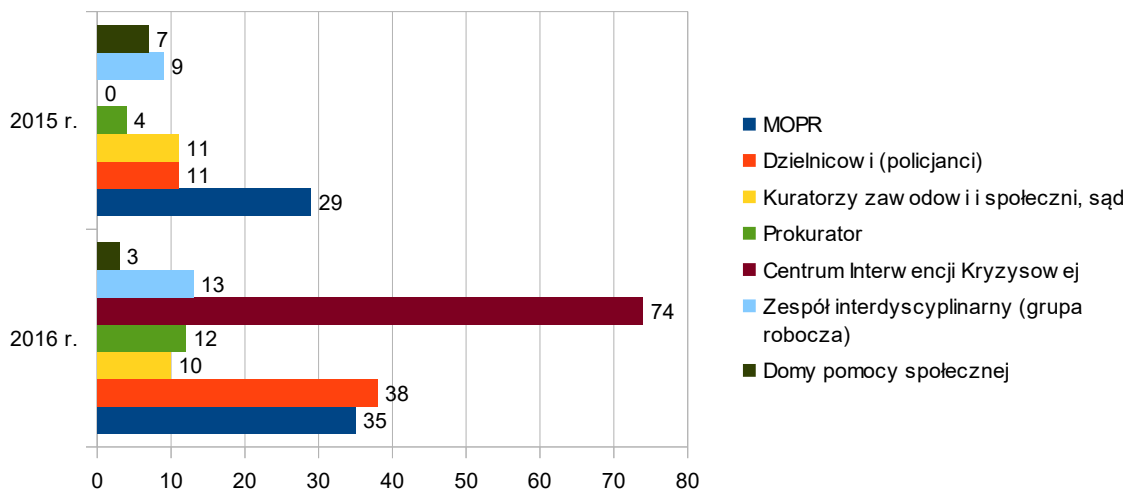
- zespoły orzekające;
- zespół opiniujący;
- zespół merytoryczny;
- zespół ds. kontroli.

Dane na temat pracy zespołów orzekających Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 7:

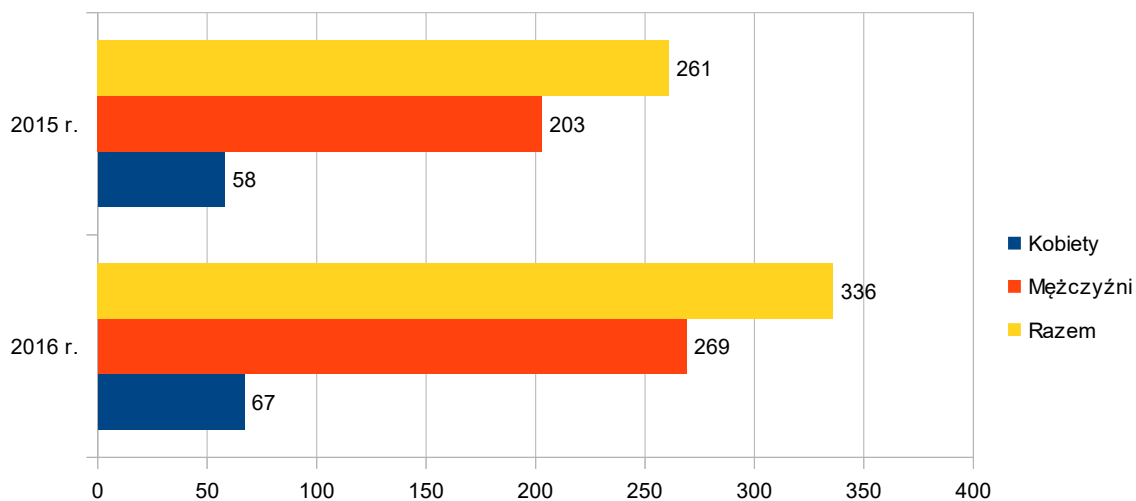
Wykres nr 7 – Dane na podstawie sprawozdań przekazanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

Dane dotyczące liczby wniosków składanych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie przez wnioskodawców reprezentujących instytucje, organizacje w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 8:

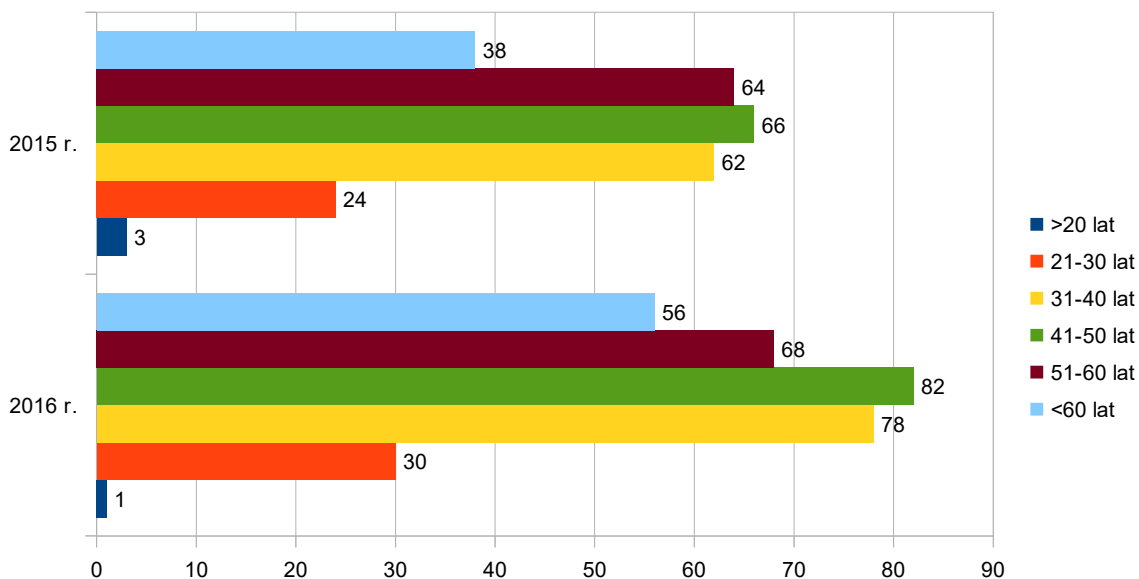
Wykres nr 8 – Dane na podstawie sprawozdań przekazanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

Dane dotyczące liczby wniosków składanych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie przez kobiety i mężczyzn w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 9:

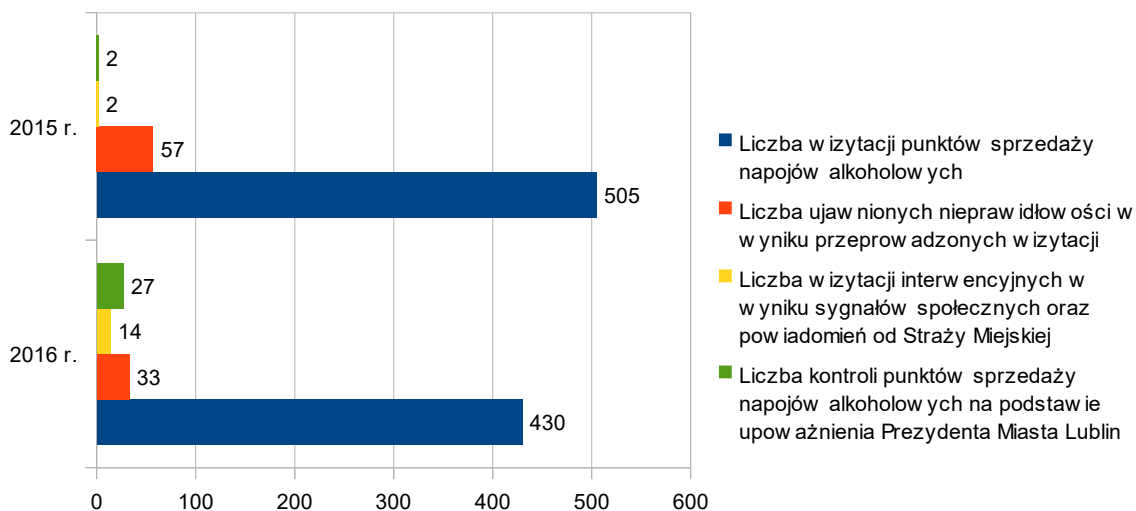
Wykres nr 9 – Dane na podstawie sprawozdań przekazanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

Dane dotyczące liczby wniosków składanych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie z uwagi na grupy wiekowe w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 10:

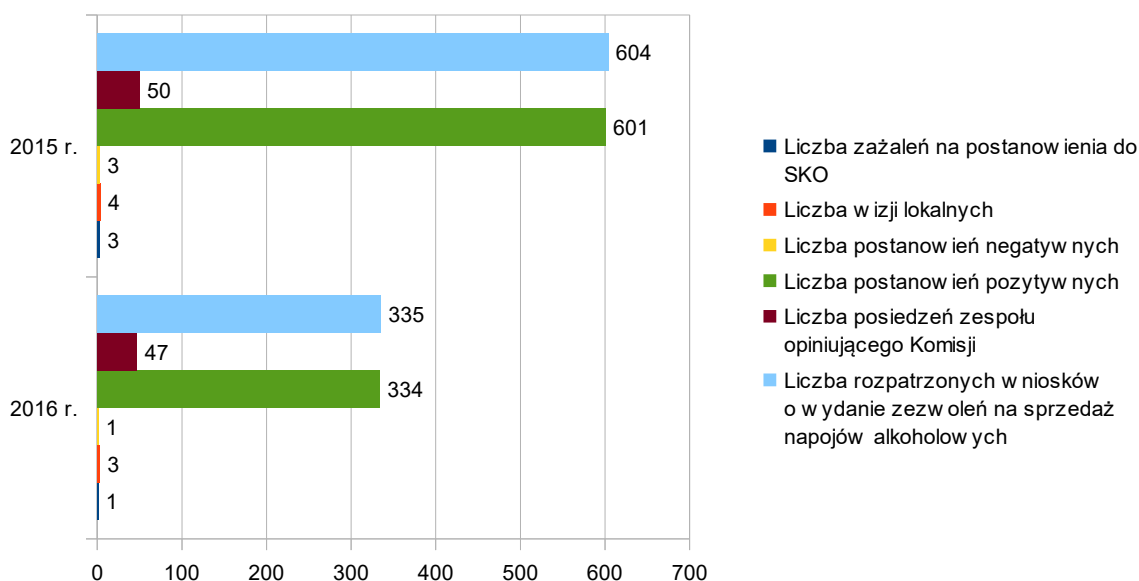
Wykres nr 10 – Dane na podstawie sprawozdań przekazanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

Dane na temat pracy zespołu ds. kontroli Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 11:

Wykres nr 11 – Dane na podstawie sprawozdań przekazanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

Dane na temat pracy zespołu opiniującego Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie w latach 2015-2016 przedstawia wykres nr 12:

Wykres nr 12 – Dane na podstawie sprawozdań przekazanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

4. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Cel główny Programu:

- propagowanie wiedzy w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podejmowanie działań zmierzających do zmiany wzorców spożywania tych napojów oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe Programu:

- prowadzenie edukacji w zakresie szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu i zagrożeniach związanych z chorobą alkoholową;
- promowanie postaw trzeźwościowych oraz prowadzenie edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- zwiększanie oddziaływań w celu motywowania do podjęcia leczenia odwykowego;
- wspieranie procesu trzeźwienia osób uzależnionych od alkoholu oraz osób będących w stanie nietrzeźwości;
- prowadzenie działań w celu ochrony ofiary przemocy w rodzinie, a także oddziaływań edukacyjnych, korekcyjnych i terapeutycznych dla osób stosujących przemoc.

5. Cele strategiczne programu na 2018 rok

- Ograniczenie dostępności alkoholu poprzez zmniejszenie ilości zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży;
- Promocja abstynencji jako stylu życia bez używania alkoholu i tworzenia środowisk i zwyczajów w których nie pije się alkoholu.

ROZDZIAŁ II

1. Zadania Programu

Program realizowany będzie poprzez zadania zawarte w następujących obszarach:

Obszar 1 - Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i kształcenie kadr

Zadania	Wskaźniki
1. Realizacja programów i działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Lublina upowszechniających wiedzę na temat szkód związanych z używaniem alkoholu oraz promujących zdrowy styl życia w szczególności poprzez: kampanie edukacyjne, działania promocyjne i reklamowe, konkursy profilaktyczne, szkolenia, publikacje prasowe i działania medialne, konferencje, seminaria, debaty lokalne i imprezy edukacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań i programów; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
3. Prowadzenie edukacji osób związanych z dystrybucją i handlem napojami alkoholowymi poprzez organizowanie szkoleń.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
4. Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez: realizację programów i działań w tym zakresie, udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach, informacje medialne, zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych i promocyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba odbiorców działań.
5. Prowadzenie warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
6. Realizacja programów edukacyjnych w zakresie radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi oraz budowania relacji interpersonalnych i rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
7. Realizacja programów dotyczących kształcenia personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznawanie i krótka interwencja).	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych szkoleń; • liczba osób uczestniczących w szkoleniach.
8. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez ich udział w programach/szkoleniach.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uczestniczących w działaniach, • liczba instytucji kierujących swoich przedstawicieli.
9. Organizowanie, prowadzenie i wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych szkoleń; • liczba osób uczestniczących w szkoleniach.
10. Organizowanie, prowadzenie, wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego poprzez ich udział w szkoleniach, kursach, stażach, superwizjach.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych szkoleń; • liczba osób uczestniczących w szkoleniach.
11. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.

Obszar 2 - Profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca

Zadania	Wskaźniki
1. Realizacja dla dzieci i młodzieży profesjonalnych programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów z systemu rekomendacji.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów ogółem; • liczba realizowanych programów z systemu rekomendacji; • liczba osób uczestniczących w programach.
2. Realizacja programów i działań profilaktycznych w okresie wycieczki dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem programów z systemu rekomendacji.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów i działań w tym programów rekomendowanych; • liczba osób uczestniczących w programach i działaniach.
3. Prowadzenie działań mających na celu kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postaw trzeźwościowych i zdrowego stylu życia z zastosowaniem zajęć informacyjno-edukacyjnych połączonych z zapewnieniem posiłku.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
4. Prowadzenie działań/programów mających na celu kształtowanie postaw trzeźwościowych i zdrowego stylu życia oraz promujących abstynencję z zastosowaniem zajęć informacyjno-edukacyjnych oraz rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań/programów; • liczba osób uczestniczących w działaniach/programach.
5. Realizacja programów/przedsięwzięć profilaktycznych w szczególności programów z systemu rekomendacji, promujących abstynencję oraz trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i studentów.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów/przedsięwzięć; • liczba osób uczestniczących w programach/przedsięwzięciach.
6. Prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dotyczących osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
7. Realizacja programów i działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży mieszkających w obszarach szczególnego ryzyka.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów i działań; • liczba osób uczestniczących w programach i działaniach.
8. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
9. Realizacja programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
10. Udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci są zagrożone problemem alkoholowym lub upijają się.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.

Obszar 3 - Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

Zadania	Wskaźniki
1. Realizacja programów rozszerzających gwarantowane w ramach kontraktu z NFZ świadczenia podstawowe prowadzone przez podmioty lecznicze.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
2. Realizacja programów wspierających proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
3. Realizacja programów dla osób z problemem alkoholowym mających na celu motywowanie do utrzymywania trzeźwości oraz ograniczania indywidualnych i społecznych skutków choroby.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
4. Realizacja programów dla osób z problemem alkoholowym przebywających w ośrodku typu hostel, mających na celu utrzymanie trzeźwości oraz ograniczania indywidualnych i społecznych skutków choroby.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
5. Realizacja procesu rehabilitacji poprzez organizację wyjazdów trzeźwościowych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
6. Realizacja procesu rehabilitacji poprzez organizację imprez dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
7. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa indywidualnego i/lub grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
8. Realizacja programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików prowadzonych w formie poradnictwa indywidualnego i/lub terapii grupowej.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
9. Realizacja wstępnych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
10. Realizacja programów korekcyjnych-pogłębionych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, którzy ukończyli wstępny program korekcyjno-edukacyjny.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.
11. Reedukacja osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu oraz prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie ryzyka prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
12. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego i/lub grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań; • liczba osób uczestniczących w działaniach.
13. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego i/lub grup terapeutycznych dla dzieci i/lub ich opiekunów z Syndromem Alkoholowego Zespołu Płodowego (FASD).	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów; • liczba osób uczestniczących w programach.

Obszar 4 - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Zadania	Wskaźniki
1. Wspieranie funkcjonowania systemu współpracy międzyinstytucjonalnej.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podmiotów współpracujących w ramach realizacji Programu; • liczba podmiotów wspartych finansowo i rzeczowo przy realizacji zadań; • liczba wypromowanych dobrych praktyk oraz liczba udzielonych rekomendacji; • liczba zmodernizowanych obiektów sportowych; • liczba wyposażonych obiektów sportowych; • liczba osób z problemem alkoholowym, nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin objętych pomocą Centrum Interwencji Kryzysowej w tym w ramach zadań Ośrodka Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin; • liczba udzielonych porad i działań.
2. Wspomaganie rzeczowe podmiotów realizujących zadania Programu.	
3. Współpraca merytoryczna z podmiotami realizującymi Program.	
4. Udzielanie rekomendacji realizatorom Programu.	
5. Wymiana informacji i doświadczeń.	
6. Promowanie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.	
7. Wspomaganie działań w zakresie modernizacji i wyposażenia obiektów sportowych, na których prowadzone będą zajęcia informacyjno-edukacyjne połączone z rozwojem fizycznym dzieci i młodzieży.	
8. Wspomaganie działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, trzeźwienie, profilaktykę i edukację osób z problemem alkoholowym, nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin prowadzonych przez Centrum Interwencji Kryzysowej w tym w ramach zadań Ośrodka Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin.	

Obszar 5 - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

Zadania	Wskaźniki
1. Przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zawiadomień dotyczących naruszenia art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zaopiniowanych przez Komisję; • liczba podjętych działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; • liczba orzeczeń sądowych uwzględniających wnioski Miasta Lublin, w zakresie naruszenia art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	

Obszar 6 - Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Zadanie	Wskaźniki
1. Dofinansowanie działalności centrum integracji społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uczestniczących w zajęciach centrum integracji społecznej; • liczba osób, które zakończyły uczestnictwo w zajęciach w centrum integracji społecznej; • liczba osób, które zostały zatrudnione lub podjęły działalność na własny rachunek lub w ramach spółdzielni socjalnych.

2. Podmioty realizujące zadania Programu

W realizacji zadań Programu mogą uczestniczyć:

- podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych;
- osoby fizyczne i prawne;
- parafie, organizacje kościelne i związki wyznaniowe;
- podmioty lecznicze;
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie;
- jednostki organizacyjne Miasta Lublin w szczególności jednostki pomocy społecznej oraz oświaty i wychowania.

3. Finansowanie zadań Programu

1. Realizacja zadań Programu finansowana będzie ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w wysokości określonej w uchwale budżetowej Miasta Lublin na 2018 r.
2. Koszty obsługi zadań Programu realizowanych przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, w tym między innymi wyposażenie stanowisk pracy, zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem, artykułów biurowych i papierniczych, sprzętu biurowego, literatury i czasopism specjalistycznych, ryczałtów paliwowych, udział w szkoleniach i konferencjach oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników finansowane będą ze środków Programu, z zastrzeżeniem, że wysokość środków przeznaczona na pokrycie kosztów obsługi zadań nie przekroczy 5% środków finansowych przeznaczonych na realizację wszystkich zadań Programu.
3. Koszty podróży związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych oraz udziału w szkoleniach i konferencjach, o których mowa powyżej rozliczane będą według zasad obowiązujących w Urzędzie Miasta Lublin.

4. Nadzór nad realizacją zadań Programu

Nadzór nad realizacją powierzanych zadań Programu wykonywany będzie przez pracowników Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w zakresie wynikającym z odrębnych uregulowań.

5. Koordynacja i ewaluacja Programu

1. Koordynację spraw związanych z realizacją Programu prowadzi będzie Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin.
2. Ewaluacja Programu mająca na celu przede wszystkim ocenę stanu zrealizowanych zadań prowadzona będzie poprzez analizę sprawozdawczości oraz danych wynikających ze wskaźników.

ROZDZIAŁ III

1. Zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie

1. Członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego w trybie i na zasadach określonych ustawą o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem” za każdorazowy udział w pracach następujących zespołów:
  - orzekającego
  - opiniującego
  - merytorycznego
  - ds. kontroli
2. Przewodniczącemu Komisji za wykonywanie zadań związanych z organizacją pracy Komisji przysługuje dodatkowe miesięczne wynagrodzenie w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia.
3. Podstawę do wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1 stanowi sporządzone i podpisane przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Komisji zestawienie wraz z listami obecności podpisanymi przez poszczególnych członków Komisji biorących udział w jej pracach, przedłożone do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w terminie do 7-go dnia miesiąca następującego po miesiącu przepracowanym.
4. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie przelewem na wskazane przez członka Komisji konto w terminie do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu przepracowanym.

1. Postanowienia końcowe

1. Zlecenie realizacji zadań, o których mowa w Rozdz. II Programu nastąpi po przeprowadzeniu procedury właściwej dla podmiotu ubiegającego się o ich realizację, tj.:
  - na podstawie przepisów ustawy o zdrowiu publicznym;
  - na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
  - na podstawie przepisów ustawy o działalności leczniczej;
  - poprzez dokonywanie zmian w budżecie Miasta.
2. Sprawozdanie roczne z realizacji Programu Prezydent Miasta Lublin przedkłada Radzie Miasta w terminie do 31 marca 2019 roku.